

דוח על הביקורת בשלטון המקומי | תמוז התשפ"ה |
יולי 2025

המרחב הציבורי

טיפול הרשויות המקומיות במבנים מסוכנים - ביקורת מעקב

טיפול הרשויות המקומיות במבנים מסוכנים - ביקורת מעקב

רקע

מבנים מסוכנים שאינם מטופלים עלולים להיות בגדר "פצצה מתקתקת", המעמידה בסיכון את כל מי שבסביבתם. הסיכון הנשקף ממבנים ישנים או ממבנים שאינם מתוחזקים מקבל משנה תוקף נוכח היותה של מדינת ישראל באזור סיסמולוגי המועד לרעידות אדמה בעוצמה ניכרת והיותה מדינה המצויה בעימות צבאי. במהלך מלחמת חרבות ברזל שוגרו טילים וכתבמים מרצועת עזה, לבנון, תימן, איראן, עיראק וסוריה אל עבר אזורים נרחבים בישראל. מנתוני מס רכוש עולה כי עד לסוף מרץ 2025¹ הוגשו למס רכוש 45,798 תביעות בגין נזק ישיר שנגרם למבנים במהלך מלחמת חרבות ברזל; על פי הערכת הנהלת קרן הפיצויים של מס רכוש, בכ- 95% מהן שולמו פיצויים בסכום של כ-1.5 מיליארד ש"ח בגין נזק זה בלבד. מרישומי קרן הפיצויים של מס רכוש עולה כי נכון לסוף מרץ 2025, 1,342 מבנים נפגעו פגיעה מהותית.

לקראת פרסום דוח ביקורת מעקב זה חוותה ישראל מתקפת טילים ארוכי טווח מאיראן במסגרת מבצע "עם כלביא". הדבר מחדד ביתר שאת את הצורך בתיקון הליקויים הכלולים בדוח זה - שעה שמבנים רבים, ובהם מבנים שנבנו לפני עשרות שנים, ספגו פגיעות וקרסו, ונגרמו נזקים כבדים לאזרחי ישראל - אבדות בנפש, פצועים ופגיעות נרחבות במבנים ובתשתיות ציבוריות.

על פי ההערכה², בישראל כ-80,000 מבנים בני שלוש קומות ומעלה, ובהם כ-810,000 דירות שנבנו בישראל לפני שנת 1980 ללא תקן מחייב לעמידות בפני רעידות אדמה. גילם ההולך ומתקדם עם השנים של המבנים, הקושי לתחזק את המבנים בהיותם תחת הסדר מקרקעין של "בית משותף", היעדר אסדרה מקיפה לנושא תחזוקת המבנים, מיעוט מבנים שנכללו במסגרת תכניות להתחדשות עירונית והיפגעות מבנים עקב לחימה - כל אלה יצרו פוטנציאל למבנים מסוכנים רבים בישראל. הטיפול במבנים מסוכנים נדרש לצורך חיזוקם בכלל ולצורך עמידתם ברעידות אדמה בפרט. יתרה מזאת, אימוץ הליכים מיטביים לטיפול במבנים מסוכנים הכרחי בשיקום מבנים לאחר מלחמה.

1 הנדונים על אודות מספר התביעות שהוגשו למס רכוש בנושא נזק ישיר למבנים נכונים ליום 24.3.25.

2 לקוח מתוך: תיאור וניתוח תמ"א 38 והתוכנית המוצעת להחלפתה, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 30.1.22. כך: "אומדן המבנים שנבנו לפני 1980 מבוסס על המידע הקיים לשנת הבניה של בניינים, אך חסר מידע לגבי חלק מהבניינים. נוסף על כך, נתוני הלמ"ס בנושא זמני הבניה מפולחים לפי עשורים... ולכן האומדן כולל את המבנים שנבנו לפני 1985 ולא 1980. אומדן מספר הדירות מבוסס על אומדן מספר המבנים, תחת ההנחה כי בכל מבנה כזה יש כעשר דירות". על פי המסמך: "הערכות אלו מבוססות על מידע חלקי וחסר ואין מיפוי מסודר של מבנים אלו, אלא הערכות כלליות לגבי פוטנציאל המבנים בסיכון בלבד, המבוססות על שנת בניית המבנה ומספר הקומות בו, אך אלו ההערכות הקיימות כיום בידי גופי הממשלה".

בשנת 2022 פרסם משרד מבקר המדינה דוח בעניין טיפול הרשויות המקומיות במבנים מסוכנים³ (הדוח הקודם או הביקורת הקודמת). בביקורת הקודמת עלה כי סמכות הרשות המקומית לטפל במבנים מסוכנים, כפי שהיא קבועה בחקיקה, אינה מפרטת את האופן שבו על הרשות להפעיל סמכות זו. זאת ועוד, גופי השלטון המרכזי, בעיקר משרד הפנים בשיתוף משרד הבינוי והשיכון, לא נקטו פעולות כלשהן לקידום הטיפול במבנים מסוכנים מצד הרשויות המקומיות ולא טיפלו בהשלכות הכלכליות והחברתיות שיש לדבר. פערים ניכרים נמצאו גם בנוגע להפעלת סמכות הרשויות המקומיות לטיפול במבנים מסוכנים, פערים אשר לעיתים פוגעים ביעילות הטיפול במבנים מסוכנים ובהסרת הסכנה מהם לציבור. בסיכום הדוח הקודם נכתב כי החשש המתמיד מרעידת אדמה במדינת ישראל, החשש מאסון קריסת מבנים ישנים לא מתוחזקים, בדומה לאירועים שקרו במהלך 2021⁴, ופוטנציאל הנזק הניכר של מבנים מסוכנים מחדדים את הצורך בהסדרת נושא הטיפול במבנים מסוכנים ובצמצום הפערים בין הרשויות.

3 מבקר המדינה, דוח על הביקורת בשלטון המקומי - יולי 2022, "טיפול הרשויות המקומיות במבנים מסוכנים" (דוח מבנים מסוכנים).

4 בספטמבר 2021 קרס מבנה בחולון. האירוע הסתיים ללא נפגעים בנפש לאחר שדיירי הבניין נדרשו לפנותו כיממה לפני שקרס בשל הסכנה לחייהם. ראו את דוח מבנים מסוכנים.

נתוני מפתח

לגבי כ- 10% המהווים 84,532 יחידות דיור מתוך כ-810,000 דירות בישראל הטעונות חיזוק, אושרו במצטרב תוכניות התחדשות עירונית עד סוף שנת 2023, מהן: 21,807 במסגרת תוכניות פינוי בינוי, 41,881 במסגרת תוכניות תמ"א חיזוק ועיבוי ו-20,844 במסגרת תוכניות תמ"א הריסה ובנייה	כ-88% (439 מבנים) מהמבנים שהוכרזו כמסוכנים בבת ים וכ-80% (17 מבנים) מהמבנים שהוכרזו כמסוכנים בבאר שבע נבנו לפני שנת 1992, שבה אושרו תקנות המחייבות לבנות מרחב מוגן בכל בנייה חדשה	1,342 מבנים נפגעו פגיעה מהותית במהלך מלחמת חרבות ברזל על פי נתוני מס רכוש נכון לסוף מרץ 2025	כ-810,000 דירות בישראל טעונות חיזוק על פי הערכה משנת 2022⁵ משום שלא נבנו לפי תקן 413 לעמידות מבנים מפני רעידות אדמה
53 (25%) מבנים מתוך 215 מבנים שפורסמו כמבנים מסוכנים באתר המרשחת של עיריית בת ים לא אמורים היו להיות מסווגים כמבנים מסוכנים הן על פי נוהל העירייה והן על פי פעילות העירייה בפועל	בין 59% ל-89% מהמבנים שהוכרזו כמבנים מסוכנים בבת ים משנת 2015 עד שנת 2024 עדיין מוגדרים כמבנים מסוכנים	בין 60% ל-100% מהמבנים שהוכרזו כמבנים מסוכנים בבאר שבע משנת 2015 עד שנת 2024 טופלו בשנתיים הראשונות לאחר ההכרזה עליהם	45 (17%) רשויות מקומיות לא התקינו חוק עזר בנושא מבנים מסוכנים, נכון למרץ 2025. 4 רשויות מקומיות בלבד חוקקו לראשונה חוק עזר בתקופה שבין שנת 2021 ועד למרץ 2025. 13 רשויות מקומיות בלבד עדכנו בתקופה זו את חוק העזר שלהן בנושא מבנים מסוכנים

5 מתוך: תיאור וניתוח תמ"א 38 והתוכנית המוצעת להחלפתה, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 30.1.22.

פעולות הביקורת

בחודשים ספטמבר 2024 עד ינואר 2025 בדק משרד מבקר המדינה את הפעולות של הרשויות המקומיות ושל משרד הפנים לתיקון הליקויים העיקריים שצינו בדוח הקודם (ביקורת המעקב). ביקורת המעקב נעשתה במשרד הפנים ובשלוש עיריות: **באר שבע, בת ים וקריית ים** (הרשויות שנבדקו). בדיקות השלמה נעשו במשרד ראש הממשלה, במשרד הבינוי והשיכון (משרד השיכון), במשרד החינוך, במשרד הרווחה והביטחון החברתי (משרד הרווחה) ובמרכז השלטון המקומי.

תמונת המצב העולה מן הביקורת

היעדר מעורבות של השלטון המרכזי בקידום הטיפול במבנים מסוכנים - בביקורת הקודמת עלה כי **משרד הפנים ומשרד השיכון** לא נקטו פעולות לקידום הטיפול במבנים מסוכנים מצד הרשויות המקומיות ולא טיפלו בהשפעות הכלכליות והחברתיות שיש לדבר. זאת ועוד, לא נמצאו ממשקי עבודה שוטפים בין הרשויות המקומיות למשרדי הממשלה או לגורמי השלטון המרכזי לגבי הטיפול במבנים מסוכנים. בביקורת המעקב נמצא כי הליקוי **לא תוקן**: בחלוף כמעט שלוש שנים מהדוח הקודם, שבמהלכן בצל המלחמה נפגעו מבנים נוספים, וכן הערכה כי ניתן אישור לתוכניות התחדשות עירונית רק לגבי כ-10% מהדירות הטעונות חיזוק בהתאם לתקן המחייב לעמידות בפני רעידות אדמה, **משרד ראש הממשלה** פעל באופן מועט לתכלול הטיפול בנושא. להלן פירוט: בינואר ובפברואר 2023 משרד ראש הממשלה ניסה ללא הצלחה לקדם הצעת מחליטים שתכלול מיפוי מבני מגורים והקמת זרוע לחיזוק מבנים ברשות להתחדשות עירונית. בפברואר 2023 ביקש יו"ר הוועדה לענייני ביקורת המדינה ממשרד ראש הממשלה לתכלול את הטיפול בנושא, ובספטמבר 2023 התקבלה החלטת ממשלה שמנחה לגבש הצעת מחליטים הכוללת רק היבטים של חיזוק מבנים והתחדשות עירונית בעשר רשויות מקומיות המצויות בסיכון ובמוקדים סיסמיים, בלא התייחסות לטיפול הנדרש במבנים מסוכנים בכלל ולהגדרת מבנה מסוכן בפרט. גם הצעת מחליטים זו טרם גובשה. יתרה מכך, **משרד הפנים** לא קבע בשיתוף **משרד השיכון** מדיניות שתסדיר את פעולות הרשויות המקומיות ובעלי מבנים לטיפול במבנים מסוכנים. לא זו אף זו, משרד הפנים אף התנער מאחריותו לפעול להסדרת הנושא.

חוק עזר מומלץ לרשויות מקומיות בנושא מבנים מסוכנים - בביקורת הקודמת עלה כי חוקי העזר לדוגמה שפרסם משרד הפנים לפני יותר מ-50 שנה בנושא הטיפול במבנים מסוכנים אינם מפורטים ואינם כוללים הוראות מהותיות בין היתר בנוגע להגדרת מבנה מסוכן, עריכת סקר, בדיקת מבנה מסוכן ופרסום מידע עליו. יתרה מזו, יש הבדלים בין חוקי העזר לדוגמה שפרסם משרד הפנים לעיריות ולמועצות המקומיות. בביקורת המעקב נמצא כי למרות החשיבות הרבה בהפעלת סמכותן של הרשויות לטיפול במבנים שעשויים

לסכן את הציבור, המתחדדת בצל הסיכון הרב שאליו חשוף הציבור ממבנים מסוכנים במדינה בכלל ומפגיעה במבנים בעקבות מלחמת חרבות ברזל בפרט, הליקוי **לא תוקן**. **משרד הפנים** לא קידם חוק עזר מומלץ ועדכני אף על פי שהוא מסר בשנת 2016 כי יפעל לפרסום נוסחים מומלצים. זאת ועוד, אף שעל פי דוח הביקורת הקודם ל-49 רשויות מקומיות מתוך 257 רשויות מקומיות (כ-19%) אין חוק עזר בנושא מבנים מסוכנים, ו-108 רשויות מקומיות מתוך 208 רשויות מקומיות שהתקינו חוק עזר התקינו את חוק העזר שלהן לפני שנת 1990, משרד הפנים לא פעל לכך שרשויות מקומיות יעדכנו את חוקי העזר שלהן בנושא מבנים מסוכנים, לא פעל לכך שרשויות מקומיות שטרם חוקקו חוק עזר בנושא יעשו כן ולא בחן בראי הסקירה הבין-לאומית שהובאה בדוח הקודם את האפשרות למיסוד הוראות ומנגנונים נוספים שעשויים לסייע לרשויות המקומיות לטפל באופן המיטבי בנושא. בביקורת המעקב נמצא כי החל בשנת 2021 ועד למרץ 2025, 17 רשויות מקומיות בלבד חוקקו חוק עזר בנושא מבנים מסוכנים לראשונה או עדכנו את חוק העזר שלהן בנושא מבנים מסוכנים.

התקנת חוקי עזר לטיפול במבנים מסוכנים ברשויות שנבדקו - בביקורת הקודמת עלה כי לעיריות **באר שבע**, **בת ים** ו**קריית ים** חוקי עזר שהותקנו בשנים 1982, 1984 ו-1961 בהתאמה, וכי יש פערים בהגדרות בסיסיות בין חוקי העזר שלהן ובין חוק העזר לדוגמה, המעידים על הפערים בין הרשויות המקומיות לגבי אופן טיפולן במבנים מסוכנים. הומלץ לרשויות המקומיות שנבדקו לבחון את הצורך לעדכן את חוקי העזר שלהן. בביקורת המעקב נמצא כי הליקוי **לא תוקן** ביחס לעיריית **באר שבע**: היא לא התקינה חוק עזר חדש בנושא טיפול במבנים מסוכנים, ואין בידיה מסמכים המצביעים על דיון בצורך לעדכן את חוק העזר הקיים בנושא מבנים מסוכנים.

בביקורת המעקב נמצא כי חוקי העזר של עיריית **באר שבע** ועיריית **קריית ים** קובעים הוראות כלליות ואינם מפרטים בין היתר בנושאים אלו: האם ובאילו היקפים ותדירות נדרשת רשות מקומית לערוך סקר יזום לאיתור מבנים מסוכנים; אמות המידה לקביעה כי מבנה הוא מסוכן; פרק הזמן הנדרש לבדיקה של מבנה מרגע ההודעה על חשש לקיום מבנה מסוכן; פרסום מידע על היותו של מבנה מסוכן; פרק הזמן שבו נדרש בעל מבנה לבצע את העבודות הנדרשות להסרת הסכנה; אמצעי הזהירות שנדרשת הרשות המקומית לנקוט כשיש חשש למבנה מסוכן; הוראות לפינוי דיירים ממבנה מסוכן. בביקורת הקודמת הומלץ כי **משרד הפנים** יפעל להבטחת אחידות בין ההגדרות הבסיסיות וההסדר לטיפול במבנים מסוכנים בשים לב לשונות שיכולה להתקיים בין רשויות מקומיות עם מאפיינים שונים, דבר שיכול להבטיח שהרשויות המקומיות ינקטו את כלל הפעולות הנדרשות לטיפול במבנים מסוכנים וכן להבטיח את הזכויות ואת החובות החלות על תושבי הרשויות המקומיות שבבעלותם או שבהחזקתם מבנים מסוכנים. בביקורת המעקב נמצא כי משרד הפנים לא פעל להסדרת אחידות ההגדרות הבסיסיות לטיפול במבנים מסוכנים.

קביעת נהלים בנושא הטיפול במבנים מסוכנים ברשויות שנבדקו - בביקורת הקודמת עלה כי לעיריית **קריית ים** אין נוהל לטיפול במבנים מסוכנים; לעיריית **באר שבע** נוהל משנת 2012; ולעיריית **בת ים** נוהל משנת 2017. הנהלים של העיריות באר שבע ובת ים קבעו הוראות להסדרת הליכי הטיפול במבנים על פי דרגות מסוכנותם, אולם הנהלים לא קבעו את פרק הזמן המרבי לבדיקת מבנה שהתקבלה לגביו הודעה כי הוא עשוי להיות מסוכן; לא קבעו את פרק הזמן המרבי לבצוע ביקורת חוזרת או מעקב לאחר משלוח הודעה לבעלי המבנה לתיקון הליקויים; לא הגדירו את תהליך הבקרה והאישור הנדרשים

להזמנות עבודה להסרת סכנה ממבנים מסוכנים המבוצעים על ידי גורמים מטעם העירייה; לא הגדירו "מבנה מסוכן" באמצעות קריטריונים, לרבות הגדרת קריטריונים להבחנה בין רמות סכנה שונות; לא קבעו חובה לפרסם באתר המרשתת העירוני את רשימת המבנים המסוכנים באופן שיאפשר גישה שוטפת לנתונים לכל המעוניין; לא קבעו את פרקי הזמן המרביים למשלוח הודעה לבעלי המבנה ממועד בדיקת המבנה ולהעברת הטיפול בדרישה להסרת הליקויים למחלקה המשפטית; לא הגדירו את אופן תיעוד הטיפול במבנה במערכות המחשוב העירוניות; לא כללו הנחיות המחייבות את גורמי הפיקוח והאכיפה העירוניים להתריע בפני היחידה למבנים מסוכנים על מבנה החשוד כמסוכן; ולא קבעו הוראות לקיום ישיבות ופגישות עבודה עיתיות, העברת מידע באופן שוטף וגיבוש מנגנוני קבלת החלטות באופן המשלב את כל אגפי הרשות המטפלים בנושא מבנים מסוכנים לצורך מעקב שיטתי אחר התקדמות הטיפול במבנים אלו. בביקורת המעקב נמצא כי לגבי עיריית **בת ים** הליקוי **לא תוקן**: עיריית **בת ים** טרם עדכנה את הנוהל שלה. לגבי עיריית **קריית ים** הליקוי **תוקן במידה מועטה**: עיריית **קריית ים** הכינה מסמך נוהל, ומהנדס העירייה ציין כי העירייה פועלת לפיו לכל המוקדם משנת 2022, אך מועד תחילתו ואישורו לא תועד, ואין בו הוראות שיבטיחו טיפול מיטבי במבנים מסוכנים.

הכשרת כוח האדם העוסק במבנים מסוכנים

- בביקורת הקודמת עלה כי **משרד הפנים** לא פרסם הנחיות הנוגעות לתנאי הסף שבהם נדרשים לעמוד העוסקים בטיפול במבנים מסוכנים, דרישות התפקיד וההכשרה הנדרשת וכן הנחיות הנוגעות למספר העובדים שהרשות המקומית נדרשת לייעד לטיפול במבנים מסוכנים, בהתאם לגודל הרשות או למאפיינים אחרים שיקבע המשרד. זאת ועוד, **משרד הפנים** בשיתוף **משרד השיכון** לא פעלו לקיום הכשרות והשתלמויות לעובדי הרשויות המקומיות בתחום המבנים המסוכנים, להוציא הקורס "מיון מבנים בעקבות מצבי חירום" הכולל חמישה מפגשים, שאותו הפעיל משרד השיכון עוד קודם הביקורת הקודמת. בביקורת המעקב נמצא כי **הליקויים לא תוקנו**.
- בביקורת הקודמת עלה כי עובדים העוסקים בטיפול במבנים מסוכנים בעיריות **באר שבע, בת ים וקריית ים** לא עברו הכשרה בנושא מבנים מסוכנים. בביקורת המעקב נמצא כי לגבי עיריית **קריית ים** הליקוי **לא תוקן**: מהנדס עיריית **קריית ים**, העובד היחיד העוסק בטיפול במבנים מסוכנים בעירייה, לא השתתף בהכשרה הנוגעת לטיפול במבנים מסוכנים.

בדיקות תקופתיות יזומות לטיפול במבנים מסוכנים

- בביקורת הקודמת עלה כי גם בחלוף כ-16 שנה ממועד פרסום המלצות ועדת היישום של דוח ועדת זיילר⁶ לא הוסדרה החובה לבדוק מבנים מדי תקופה לבחינת יציבותם ומצבם הפיזי. בביקורת המעקב נמצא כי הליקוי **לא תוקן**: לא נבחן הצורך בקידום ההסדרה של חובת הבדיקה התקופתית.
- בביקורת הקודמת נמצא כי העיריות **באר שבע, בת ים וקריית ים** לא ערכו סקר מבנים מסוכנים ולא הכינו תוכניות עבודה לאיתור מבנים מסוכנים, וכי **משרד הפנים** לא הנחה בשיתוף **משרד השיכון** את הרשויות המקומיות לבצע סקר מבנים, לרבות

6 ועדת החקירה הממלכתית לעניין בטיחות מבנים ומקומות המשמשים ציבור, שהוקמה לאחר אסון ורסאי.

פירוט של אופן הכנת הסקר, תדירותו וזהות הגורם הבודק. בביקורת המעקב נמצא כי הליקויים **לא תוקנו**.

הכרזה על מבנה כמבנה מסוכן וטיפול בו - נכון לסוף שנת 2024, עיריית באר שבע הכריזה על 21 מבנים כמבנים מסוכנים; עיריית בת ים הכריזה על 916 מבנים כמבנים מסוכנים; ועיריית קריית ים לא הכריזה על מבנה כמבנה מסוכן בתחומה.

• בביקורת הקודמת עלה כי עיריית בת ים סיווגה את המבנים המסוכנים לפי ארבע דרגות וטיפול בהם באופן שונה מהכתוב בנוהל. בביקורת המעקב נמצא כי הליקוי תוקן **במידה מועטה**. אומנם עיריית בת ים סיווגה את כל המבנים שלגביהם נפתח תיק ממועד הדוח הקודם, בהלימה לתבחינים שמשמשים אותה בפועל, אולם היא טרם הסדירה בכתב את אופן סיווג המבנים שלה. זאת ועוד, מתוך 916 מבנים מסוכנים שעליהם היא הכריזה, 53 מבנים סווגו באתר המרשתת שלה כמבנים מסוכנים אף שלא אמורים היו להיות מסווגים כמסוכנים הן על פי נוהל העירייה והן על פי פעילות העירייה בפועל, ו-109 מבנים סווגו באתר המרשתת שלה כמבנים מסוכנים אף שלא אמורים היו להיות מסווגים כמסוכנים על פי פעילות העירייה בפועל.

• בביקורת הקודמת עלה כי קיימת אי-בהירות לגבי סיווג מבנה כמבנה מסוכן. בביקורת המעקב עלה כי הליקוי **לא תוקן**. **משרד הפנים** לא הנחה בשיתוף **משרד השיכון** את הרשויות המקומיות בנוגע להכרזה על מבנה כמסוכן, לטיפול בו ולהסרת ההכרזה.

תיקון ליקויים על ידי הרשות המקומית וגביית תשלום בגין תיקונים - בביקורת הקודמת נמצא שהעיריית באר שבע, בת ים וקריית ים לא קבעו תבחינים למקרים שבהם העירייה תתקן בעצמה ליקויים במבנים מסוכנים ותחייב את בעלי המבנים בעלויות התיקון. כמו כן, בביקורת הקודמת נמצא כי העיריית באר שבע ובת ים לא קבעו תבחינים למתן פטור מתשלום עבור תיקון ליקויים במבנים מסוכנים שבוצעו על ידן. בביקורת המעקב נמצא כי הליקויים **לא תוקנו**: העיריית באר שבע ובת ים לא קבעו תבחינים למתן פטור מתשלום עבור תיקון ליקויים במבנים מסוכנים שבוצעו על ידן. עיריית באר שבע לא חייבה בעלי מבנים בעלות טיפול בארבעה מבנים פרטיים שבהם טיפלה בשנים 2021 - 2024 בסכום של כ-46,550 ש"ח. עיריית בת ים לא תיקנה בעצמה ליקויים במבנים מסוכנים. עיריית קריית ים חייבה בעלי מבנים בעלות טיפול בשני מבנים פרטיים מתוך שלושה שבהם טיפלה בשנים 2021 - 2024 בסכום של כ-443,000 ש"ח, ולגבי המבנה השלישי, העירייה לא גבתה את סכום עלות חיזוק המבנה בסך 144,000 ש"ח בנימוק שהאזור הוכרז כמתחם להתחדשות, ובחלק ממכרז הדיירים היום שיזכה יידרש לשלם את עלות החיזוק.

התנהלות הרשויות המקומיות לאחר קבלת אישור מבעלי דירות כי הליקויים תוקנו - בביקורת הקודמת נמצא כי יש שונות בין הרשויות המקומיות בכל הנוגע לפעולותיהן לבדיקת תיקון הליקויים, וכי אין להן נוהל לבחינת תיקון הליקויים בשטח המבנה לאחר קבלת הצהרת בעלי הדירות. בביקורת המעקב נמצא כי הליקוי **לא תוקן**. העיריית באר שבע, בת ים וקריית ים לא גיבשו נהלים לבחינת תיקון הליקויים בשטח המבנה לאחר קבלת הצהרת בעלי הדירות על תיקון ליקויים, ומשרד הפנים לא פעל להנחיית הרשויות המקומיות בעניין זה. בפועל עיריית באר שבע מסתפקת בהצהרת מהנדס מטעם הבעלים כי הליקויים תוקנו, בכפוף לבדיקה שלה כי מדובר במהנדס מוסמך; עיריית בת ים מבצעת בדיקה במבנים באמצעות מהנדסים שערים התקשרה כדי לבחון אם תיקון הליקויים בוצע

באופן משביע רצון; ועיריית קריית ים תיקנה בעצמה את הליקויים במבנה שהכריזה עליו כמסוכן.

טיפול הרשויות המקומיות במבני ציבור מסוכנים

• בביקורת הקודמת עלה כי **משרד החינוך** לא קבע חובה לבדוק את יציבותם של מבני החינוך, **ומשרד הפנים** לא פרסם בשיתוף **משרד השיכון** הנחיות או נהלים לביצוע מבדקי בטיחות במבני ציבור. בביקורת המעקב נמצא כי הליקויים **לא תוקנו**.

• בביקורת הקודמת עלה כי העיריות **בת ים וקריית ים** לא קבעו נוהל עבודה המסדיר את הליכי הטיפול במבני ציבור החשודים כמסוכנים. בביקורת המעקב נמצא כי הליקויים **לא תוקנו**: העיריות **בת ים וקריית ים** לא קבעו נוהל עבודה המסדיר את הליכי הטיפול במבני ציבור החשודים כמסוכנים. נמצא כי בפועל: לעיריית **בת ים** מיפוי של מבני ציבור ללא פירוט של שנת בנייתם. היא מבצעת במבני ציבור עבודות להסרת מסוכנות לפי הצורך באמצעות המחלקה למבנים מסוכנים, אולם העירייה אינה מבצעת בהם בדיקות קונסטרוקציה באופן תקופתי. לעיריית **קריית ים** פירוט של מבני החינוך בלבד, ללא פירוט של שנת בנייתם, ובימים אלו מבוצע בעיר סקר נכסי עירייה במטרה להציג את נתוניו במערכת הגיאוגרפית של העירייה. העירייה מטפלת בכשלים הנוגעים ליציבות מבני הציבור אם אלו עולים במהלך בדיקת בטיחות שנתית, אולם אינה מבצעת בדיקות קונסטרוקציה באופן תקופתי למבני הציבור שבתחומה.

• **סיוע השלטון המרכזי בשיפוץ המבנה המסוכן** - בביקורת הקודמת נמצא כי **משרד השיכון** לא פעל לעריכת מיפוי ארצי של מבנים עם סכנות בטיחותיות, לרבות מבנים מסוכנים, ולא גיבש תוכנית לטיפול במבנים אלה. בביקורת המעקב נמצא כי הליקוי **לא תוקן**: **משרד השיכון, משרד הרווחה ומשרד הפנים** לא פעלו לגיבוש תוכנית סיוע ייעודית לבעלי מבנים מסוכנים ולפרסום נוהל בנושא לרשויות המקומיות.

• **סיוע של הרשויות המקומיות במימון תיקון של מבנה מסוכן** - בביקורת הקודמת נמצא כי העיריות **באר שבע, בת ים וקריית ים** אינן מציעות לבעלי מבנים מסוכנים סיוע בתיקון ליקויים, והן לא הקימו קרן ייעודית לסיוע במימון עבודות השיפוץ במבנים אלה. בביקורת המעקב נמצא כי העיריות **באר שבע ובת ים** לא בחנו הקמה של קרן ייעודית לסיוע בתיקון ליקויים במבנים מסוכנים.

• **סיוע למי שנאלצים להתפנות ממבנה מסוכן** - סיוע במימון דיור חלופי למחזיקים במבנה מסוכן יכול להינתן על ידי משרד הרווחה באופן חד-פעמי באמצעות הסעיף התקציבי "טיפול במשפחות בחירום" שמועבר לפי דרישה בהתרחש אירועי חירום, בין השאר לדיירים שבתם קרס או שפונו מביתם, בכפוף לאישור המחוז. בסעיף זה נעשה שימוש לסייע לדיירים שנאלצו להתפנות מביתם בעקבות אירוע קריסת המבנה בחולון. סעיף זה נכלל בתקציב התקנה התקציבית "משפחות במצוקה בקהילה", הניתן לרשויות מקומיות לצורכי סיוע למשפחות בהתאם לקריטריונים קבועים מראש. הסיוע באמצעות הסעיף התקציבי "סיוע למשפחות בחירום" מיועד למצבים חריגים שאינם ידועים מראש, בין היתר לדיירים שבתם נהרס והם צריכים לרכוש ציוד ראשוני. הסעיף מנוצל על ידי הרשויות המקומיות לאחר שהגישו באמצעות מחלקת הרווחה של הרשות בקשה למשרד הרווחה לנצל למטרה מסוימת. בביקורת הקודמת נמצא כי אין ל**משרד הרווחה** תוכניות ייעודיות שנועדו לסייע לדיירים שנאלצו להתפנות לפתע מבניהם, וכי אין ל**משרד הפנים**

נוהל המאפשר ומנחה רשויות לסייע לדיירים בעיתות חירום לרבות מתן מענקים. בביקורת המעקב נמצא כי הליקוי **לא תוקן**.

התקנת חוק עזר ברשויות המקומיות שנבדקו - עיריית **בת ים** פרסמה חוק עזר חדש בשנת 2022 וכללה בו שינויים בהוראות החוק. עיריית **קריית ים** פעלה להתקנת חוק עזר חדש, ונכון למאי 2025 העירייה העבירה את הנוסח המעודכן לאישור משרד הפנים.

קביעת נהלים בנושא הטיפול במבנים מסוכנים ברשויות המקומיות שנבדקו - בשנת 2024 עיריית **באר שבע** הכינה נהל חדש המגדיר "מבנה מסוכן" באמצעות קריטריונים המשמשים להבחנה בין רמות סכנה שונות, קובע את פרק הזמן המרבי לביצוע ביקורת חוזרת או מעקב לאחר משלוח הודעה לבעלי המבנה לתיקון הליקויים ומגדיר את אופן תיעוד הטיפול במבנה מסוכן במערכות המחשוב העירוניות. נושאים אלה לא הוסדרו בנוהל הקודם. עם זאת, נמצא שעיריית **באר שבע** לא קבעה בנוהל החדש את הנושאים הללו: פרק הזמן המרבי לבדיקת מבנה שהתקבלה לגביו הודעה כי הוא עשוי להיות מסוכן; פרקי הזמן המרביים למשלוח הודעה לבעלי המבנה ממועד בדיקת המבנה ולהעברת הטיפול בדרישה להסרת הליקויים למחלקה המשפטית; תהליך האישור במחלקות העירייה להזמנות עבודה שתוציא העירייה לצורך הסרת סכנה ממבנים מסוכנים; הוראות המחייבות את גורמי הפיקוח והאכיפה העירוניים להתריע בפני היחידה למבנים מסוכנים על מבנה החשוד כמסוכן; והוראות לקיום ישיבות ופגישות עבודה עיתיות, להעברת מידע באופן שוטף ולגיבוש מנגנוני קבלת החלטות באופן המשלב את כל אגפי הרשות המטפלים בנושא מבנים מסוכנים לצורך מעקב שיטתי אחר התקדמות הטיפול במבנים אלו.

הכשרת כוח האדם העוסק במבנים מסוכנים - בביקורת המעקב נמצא כי העיריות **באר שבע** ו**בת ים** פעלו להכשרת העובדים המטפלים בנושא מבנים מסוכנים, והם השתתפו בהכשרה של משרד השיכון בנושא מיון מבנים בעקבות מצבי חירום.

הכרזה על מבנה כמבנה מסוכן וטיפול בו

- בביקורת הקודמת עלה כי עיריית **באר שבע** לא הכריזה על מבנים שנמצאו בהם ליקויים הנדסיים ושעלולים היו להיות מסוכנים כמבנים מסוכנים, והיא הוציאה צווי הריסה או צווי סגירה למבנים בלי שהם הוכרזו כמבנים מסוכנים. בביקורת המעקב נמצא כי הליקוי **תוקן**. העירייה קבעה הוראות מפורטות שמגדירות את הקריטריונים לסיווג מבנים ואת הליכי הטיפול בהם, ומשנת 2022 ועד שנת 2024 היא לא סיווגה מבנים בדרגה 2 או בדרגה 3 בלי להכריז עליהם כמבנים מסוכנים. זאת ועוד, העירייה לא הוציאה צווי הריסה או צווי סגירה למבנים בלי שהכריזה עליהם כמבנים מסוכנים.
- בביקורת הקודמת נמצא כי עיריית **קריית ים** לא קבעה קריטריונים להכרזה על "מבנה מסוכן" בתחומה, לא היו ברשותה נתונים מרוכזים לגבי מכתבי ההתראה ששלחה על מסוכנות מבנים, והיא לא ניהלה מעקב אחר הטיפול במבנים אלה. בביקורת המעקב נמצא כי הליקוי **תוקן במידה רבה**. העירייה קבעה מסמך נהל שקבע קריטריונים להבחנה בין רמות סכנה שונות של מבנים, ויש ברשותה נתונים מרוכזים לגבי מכתבי

ההתראה ששלחה הכולל מעקב אחר הטיפול במבנים. אולם, במשך שנתיים הכריזה העירייה על מבנה אחד כמבנה מסוכן ושלחה מכתבי התראה לגבי שישה מבנים נוספים אחרים. מסמך הנוהל מפרט את פעילות העירייה הנדרשת לגבי כל אחד מהקריטריונים באופן כללי, ללא פירוט לגבי הגורם האחראי בעירייה לביצוע כל פעילות, הזמן הנדרש לביצועה ואופן פעילות העירייה הנדרש נוכח אי-תיקון הליקויים בכל מקרה.

טיפול הרשויות המקומיות במבני ציבור מסוכנים - עיריית באר שבע קבעה נוהל עבודה המסדיר את הליכי הטיפול במבני ציבור החשודים כמסוכנים, ולפיו היא תבצע בדיקות קונסטרוקציה למבני ציבור פעם בחמש שנים ותבצע בהם עבודות להסרת מסוכנות לפי הצורך באמצעות מחלקת בטיחות ואגף האחזקה.

סיוע של הרשויות המקומיות במימון תיקון של מבנה מסוכן - עיריית קריית ים הגדילה את התקציב הייעודי שאישר משרד הפנים בשנת 2021 בסכום של 500,000 ש"ח באמצעות השתתפות בעלי מבנים בעלות תיקונם, כך שנכון לסוף שנת 2024 תקציב זה עמד על סכום של כ-930,000 ש"ח. העירייה עשתה שימוש ב-788,000 ש"ח מתקציב זה בעבור חיזוק מבנים, ייעוץ חיצוני, משלוח מכתבים ועבודות חיזוק של מבני ציבור, מתוכם כ-406,000 ש"ח בעבור חיזוק מבנים פרטיים.

עיקרי המלצות הביקורת

על **משרד ראש הממשלה** לפעול לכך שבמסגרת דיוני הצוות הבין-משרדי שהקים להסדרת הטיפול במבנים מסוכנים ייקבעו הפעולות שעל כל אחד מהגורמים מצד השלטון המרכזי בגזרתו, **לרבות משרדי הפנים והשיכון**, לנקוט כדי להסדיר היבטים שונים של הטיפול במבנים מסוכנים העשויים לסכן חיי אדם ובכלל זה לפעול בהקדם לאישור הצעת מחליטים שתעסוק בטיפול במבנים מסוכנים, אשר קידומה הושהה בפברואר 2023.

על **משרד הפנים** לנקוט פעולות שיביאו לעדכון חוקי העזר העוסקים בטיפול הרשויות המקומיות במבנים מסוכנים, בין באמצעות פרסום חוק עזר מומלץ עדכני ובין באמצעות עידוד הרשויות המקומיות להתקין חוקי עזר עדכניים לטיפול במבנים מסוכנים.

מומלץ כי עיריית **באר שבע** תעדכן את חוק העזר הישן שאינו מסדיר תחומים מהותיים בטיפול במבנים מסוכנים בשים לב להסדרים שנקבעו בחוקי עזר של רשויות מקומיות אחרות. עוד מומלץ כי **משרד הפנים** יפעל להבטחת אחידות של ההגדרות הבסיסיות לטיפול במבנים מסוכנים ושל הסדר הטיפול בהם שנקבעו בחוקי העזר של הרשויות המקומיות השונות.

מומלץ לעיריית **בת ים** לעדכן את נוהלי העבודה שלה בנושא מבנים מסוכנים, ומומלץ לעיריית **באר שבע** לשלב בנהל מבנים מסוכנים הוראות נוספות. על עיריית **קריית ים** לפעול לאישור מסמך הנוהל בעירייה ולתעד את הליך אישורו. בד בבד עם אישורו של הנוהל מומלץ לעיריית **קריית ים** לשלב בנהל הוראות נוספות.

נוכח גילם ההולך ומתקדם של המבנים בישראל ונוכח היפגעותם של מבנים במהלך הלחימה, על **משרד הפנים** בשיתוף **משרד השיכון** לבחון את הצורך בבדיקה תקופתית של מבנים ולקבוע חובת בדיקה מסוג זה בהתאם להמלצות דוח ועדת זיילר.

מומלץ לעיריות **באר שבע, בת ים וקריית ים** לערוך תוכנית עבודה סדורה לבדיקת המבנים שבתחומן ולפעול ליישומה. תוכנית כזו צריכה להתאים למשאבי הרשות המקומית, ואפשר לפרוס את ביצועה על פני כמה שנים. על **משרד הפנים** בשיתוף **משרד השיכון** לגבש הנחיות לרשויות המקומיות העוסקות בביצוע סקרים יומיים לאיתור מבנים מסוכנים ולהנחות אותן להכין תוכניות עבודה רב-שנתיות לאיתור מבנים מסוכנים ולטיפול בהם, הכוללות קריטריונים שעל פיהם יבוצעו סקרים אלו ולפעול לקיים בקרה אחר יישומן.

על עיריית **בת ים** להסדיר בנוהל כתוב את אופן סיווג המבנים, הליכי הטיפול בהם בפועל ופרסום המבנים המסוכנים תוך הקפדה כי משמעות פרסום מבנה תהיה ברורה, ולהקפיד לפעול בהתאם לנוהל.

על עיריית **קריית ים** להקפיד כי נוהל העירייה יפרט את פעילות העירייה הנדרשת לגבי כל אחד מהקריטריונים שהגדירה, לרבות הגורם האחראי לביצועה וזמן ביצועה הנדרש.

על **משרד הפנים** בשיתוף **משרד השיכון** לקבוע אמות מידה שלפיהן יכריזו הרשויות המקומיות על מבנים מסוכנים ולבחון את המשך הטיפול בהם. משרד מבקר המדינה מדגיש שמדובר בפעולה יסודית והכרחית כדי לקדם את הטיפול במבנים מסוכנים ולהבטיח אחידות בין הרשויות המקומיות באופן הטיפול.

על העיריות **באר שבע, בת ים וקריית ים** לקבוע תבחינים ברורים לגבי המקרים שבהם הרשות המקומית נדרשת לטפל בליקויים בעצמה ולפעול בהתאם להם. על העיריות **באר שבע, בת ים וקריית ים** לקבוע תבחינים שלפיהם יפטרו מתשלום בעלי מבנים עבור תיקון ליקויים במבנים מסוכנים שהן מבצעות, תוך מתן משקל לתקצוב הנדרש לכך, וכן לפרסם את התבחינים האלה לציבור ולפעול בהתאם לאמור בהם.

מומלץ לעיריות **באר שבע, בת ים וקריית ים** לגבש נהלים לבחינת תיקון הליקויים שיקבעו בין היתר את זהות הגורם שיבדוק את תיקון הליקויים, מהו פרק הזמן המרבי לאחר קבלת הצהרה מבעלי הדירות לביצוע בדיקה בשטח, אופן הערעור על קביעות מהנדס מטעם העירייה, תשלום אגרה עבור ביצוע הבדיקות, הוראות למקרה שרק חלק מהליקויים תוקנו וקביעה אם הליקויים הנותרים לכשעצמם מותירים את ההכרזה על מסוכנות מבנה על כנה. עוד מומלץ ל**משרד הפנים** להנחות את הרשויות המקומיות לעניין התנהלותן מול בעלי המבנים המסוכנים הפועלים לתיקון הליקויים.

מומלץ ל**משרד הפנים** בשיתוף **משרד השיכון** לקבוע הוראות לעניין בדיקה תקופתית עיתית של יציבות מבני ציבור ודרכי הטיפול בהם שיכללו בקרה על יישומן. מומלץ ל**משרד החינוך** לקבוע הוראות לגבי בדיקת יציבותם של מבני החינוך. מומלץ לעיריות **בת ים וקריית ים** לקבוע נוהל עבודה המסדיר את הליכי הטיפול במבני ציבור החשודים כמבנים מסוכנים ולפעול בהתאם לאמור בו.

מומלץ ל**משרד השיכון** לפעול לגיבוש תוכנית סיוע ייעודית לתיקון מבנים עם סכנות בטיחותיות באמצעות תוכנית רב-שנתית כלל-ארצית. מומלץ ל**משרד הפנים** בשיתוף

משרד השיכון ומשרד הרווחה לפעול לגיבוש תוכנית סיוע ייעודית לבעלי מבנים מסוכנים וכן לפרסם נוהל מנחה בנושא סיוע ייעודי לבעלי מבנים מסוכנים לרשויות המקומיות.

מומלץ לעיריות **באר שבע ובת ים** להקצות תקציב ייעודי לכך ולהקים קרנות ייעודיות שתכליתן לסייע לבעלי המבנים המסוכנים לתקנם, לרבות בדרך של הלוואה, וכל זאת בהתאם לקריטריונים שייקבעו. 💡

מומלץ ל**משרד הרווחה** לגבש תוכניות סיוע ייעודיות לדיירים במבנים מסוכנים שנאלצו להתפנות מבתם בגלל מסוכנות המבנים. כן מומלץ ל**משרד הפנים** להנחות את הרשויות המקומיות לגבי כללים למתן סיוע בשעת חירום למפונים מבתם בגלל מסוכנות המבנים. 💡

דוגמאות למבנים מסוכנים ברשויות המקומיות שנבדקו

תמונה 2: מבנה מסוכן ב**בת ים**, צולמה באפריל 2022

תמונה 1: מבנה מסוכן ב**באר שבע**, צולמה בדצמבר 2024

המקור: עיריות **באר שבע ובת ים**.

דוגמאות למבנים שנפגעו מירי טילים במלחמת חרבות ברזל

תמונה 4: מבנה בבאר שבע

תמונה 3: מבנה בבאר שבע

תמונה 6: מבנה בקריית ים

תמונה 5: מבנה בבת ים

המקור: עיריות באר שבע, בת ים וקריית ים. מבנים אלו לא הוגדרו כמסוכנים לפני שנפגעו.

סיכום

בדוח הקודם התריע מבקר המדינה כי שילוב הנסיבות של מאות אלפי מבנים שנבנו בארץ, כ- 810,000 דירות שנבנו בעיקר בשנות ה-50 ובשנות ה-60 של המאה העשרים, ללא תקן מחייב לעמידותם בפני רעידות אדמה, גילם ההולך ומתקדם עם השנים של המבנים, הקושי לתחזק מבנים אלו בגלל אופי הבעלות עליהם והיעדר אסדרה מקיפה לנושא התחזוקה מייצר פוטנציאל למבנים מסוכנים רבים בישראל. ממצאי הדוח הקודם הצביעו על כך כי סמכות הרשות המקומית לטפל במבנים מסוכנים, כפי שהיא קבועה בחקיקה, אינה מפרטת את האופן שבו עליה להפעיל סמכות זו. אף על פי שמדובר בנושא חשוב ומורכב, שטיפול מיטבי בו מחייב מעורבות של גורמים מקצועיים, מוסמכים ובעלי ניסיון, כל רשות מתמודדת עימו בעצמה, כמיטב הבנתה. זאת ללא הגדרה של מהו מבנה מסוכן, ללא קביעת מהות הבדיקות השוטפות שעל הרשויות המקומיות לבצע ותדירותן, ללא קביעת אופן הטיפול הנדרש במבנה מסוכן ואופן הניהול השוטף שלו וללא קביעת רמת ההכשרה הנדרשת לטיפול במבנה מסוכן, בהיעדר הכשרות שוטפות וטיפול רמת ידע איכותית בקרב העוסקים בתחום.

מדוח המעקב עולה תמונת מצב עגומה ולפיה למרות חומרת הליקויים שעלו בדוח הקודם, ואף על פי שמשרד ראש הממשלה זיהה כבר בשנת 2021 את הריק (ואקום) השורר בטיפול בנושא, ולמרות הדיון בוועדה לביקורת המדינה של הכנסת, ובצל המלחמה שגרמה לנזקים רבים למבנים, חלקם עד כדי צורך להורסם, לא התקדם הטיפול בנושא. כך, בחלוף הזמן מפרסום הדוח הקודם, משרד ראש הממשלה, משרד הפנים בשיתוף משרד השיכון אף לא השלימו את הצעד הראשון וההכרחי של ניסוח הגדרה ארצית ומחייבת הקובעת מהו מבנה מסוכן, ואף לא קיימו דיון בנושא או קידמו פעילות עם גורמי מקצוע לגבי ניסוח ההגדרה המתבקשת, כל שכן הקצו תקציבים לנושא. זאת ועוד, משרד הפנים המשיך להתנער מאחריותו להסדרת הנושא בשלטון המקומי, חרף המלצות משרד מבקר המדינה והערותיו.

אומנם מקצת הליקויים תוקנו, ובין היתר כלל עובדי העיריות באר שבע ובת ים העוסקים בטיפול במבנים מסוכנים השתתפו בהכשרה בנושא; עיריית בת ים התקינה חוק עזר חדש לטיפול במבנים מסוכנים; עיריית באר שבע הכינה נוהל חדש, ועיריית קריית ים הכינה מסמך נוהל שלא ברור מועד תחילתו ואישורו ואישרה תקציב ייעודי למימון חיזוק מבנים העלולים להיות מסוכנים. אולם עדיין ליקויים רבים נותרו בעינם: בין היתר בשנים 2021 - 2024 לא ערכו העיריות באר שבע, בת ים וקריית ים סקר מבנים מסוכנים ולא תכננו תוכניות עבודה לבדיקת המבנים שבתחומן על פי קריטריונים; העיריות לא קבעו תבחינים למקרים שבהם העירייה תתקן בעצמה ליקויים במבנים מסוכנים ותפטור את בעלי הדירות מתשלום; והעיריות בת ים וקריית ים לא קבעו נוהל עבודה המסדיר את הליכי הטיפול במבני ציבור החשודים כמסוכנים. גם משרד החינוך לא קבע הוראות לביצוע בדיקה תקופתית לציבותם של מוסדות חינוך שבאים בשעריהם מאות תלמידים מדי יום ביומו.

על משרד ראש הממשלה ומשרד הפנים בשיתוף משרד השיכון ומשרד החינוך לפעול ללא דיחוי כדי לאסדר את הטיפול במבנים מסוכנים ולהגן בכך על חיי אדם. טיפול נאות במבנים מסוכנים חיוני לשמירה על חיי אדם ולמניעת אסון. הרשויות שנבדקו - העיריות באר שבע, בת ים וקריית ים, וכן כלל הרשויות בישראל, נדרשות להניע עשייה מיידית כדי לוודא כי אכן תחום הטיפול במבנים מסוכנים מנוהל בצורה מיטבית, וכי אכן הרשות המקומית עושה שימוש מושכל בסמכותה לפעול להגנת חיי תושביה בתחום הטיפול במבנים מסוכנים.

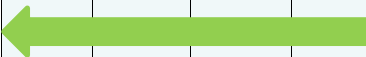
מידת תיקון עיקרי הליקויים שעלו בדוח הקודם

מידת תיקון הליקוי כפי שעלה בביקורת המעקב				הליקוי בדוח הביקורת הקודם	הגוף המבוקר	פרק הביקורת
תוקן באופן מלא	תוקן במידה רבה	תוקן במידה מועטה	לא תוקן			
			←	משרד הפנים ומשרד השיכון לא נקטו פעולות לקידום הטיפול במבנים מסוכנים מצד הרשויות המקומיות ולא טיפלו בהשפעות הכלכליות והחברתיות שיש לדבר. זאת ועוד, לא נמצאו ממשיקי עבודה שוטפים בין הרשויות המקומיות למשרדי הממשלה או לגורמי השלטון המרכזי לגבי הטיפול במבנים מסוכנים.	משרד ראש הממשלה משרד הפנים משרד השיכון	מעורבות השלטון המרכזי בקידום הטיפול במבנים מסוכנים
			←	חוקי העזר לדוגמה שפרסם משרד הפנים לפני יותר מ-50 שנה בנושא הטיפול במבנים מסוכנים אינם מפורטים ואינם כוללים הוראות מהותיות בין היתר בנוגע להגדרת מבנה מסוכן, עריכת סקר, בדיקת מבנה מסוכן ופרסום מידע עליו. יתרה מכך, יש הבדלים בין חוקי העזר לדוגמה שפרסם משרד הפנים לעיריות ולמועצות המקומיות.	משרד הפנים	חקיקת חוק עזר לדוגמה
			←	חוקי העזר של העיריית בת ים באר שבע ו קריית ים אינם מסדירים תחומים מהותיים בטיפול במבנים מסוכנים. יש פערים בהגדרות הבסיסיות בין חוקי העזר של הרשויות המקומיות המבוקרות וכן בינם ובין חוק העזר לדוגמה.	עיריית באר שבע עיריית בת ים עיריית קריית ים משרד הפנים	התקנת חוק עזר ברשויות המקומיות שנבדקו
←	←					
	←					
			←			

מידת תיקון הליקוי כפי שעלה בביקורת המעקב				הליקוי בדוח הביקורת הקודם	הגוף המבוקר	פרק הביקורת
תוקן באופן מלא	תוקן במידה רבה	תוקן במידה מועטה	לא תוקן			
				לעיריית באר שבע נזהל משנת 2012, שבו אין קריטריונים להגדרת "מבנה מסוכן" ואין לוחות זמנים לטיפול במבנים מסוכנים.	עיריית באר שבע	קביעת נהלים בנושא הטיפול במבנים מסוכנים ברשויות המקומיות שנבדקו
				לעיריית בת ים נזהל משנת 2017, ובנוהל זה לא נקבעו הוראות להסדרת נושאים שונים.	עיריית בת ים	
				לעיריית קריית ים אין נזהל לטיפול במבנים מסוכנים.	עיריית קריית ים	
				משרד הפנים לא פרסם הנחיות הנוגעות לתנאי הסף שבהם נדרשים לעמוד העוסקים בטיפול במבנים מסוכנים, לדרישות התפקיד ולהכשרה הנדרשת, וכן הנחיות הנוגעות למספר העובדים שהרשות המקומית נדרשת לייעד לטיפול במבנים מסוכנים.	משרד הפנים	הכשרת כוח האדם העוסק במבנים מסוכנים
				משרד הפנים ומשרד השיכון לא פעלו לקיום הכשרות והשתלמויות לעובדי הרשויות המקומיות בתחום המבנים המסוכנים, להוציא הקורס "מיון מבנים בעקבות מצבי חירום" של משרד השיכון הכולל חמישה מפגשים שאותו הפעיל משרד השיכון עוד קודם לביקורת הקודמת.	משרד הפנים ומשרד השיכון	
				עובדים העוסקים בטיפול במבנים מסוכנים בעיריות באר שבע, בת ים וקריית ים לא עברו הכשרה בנושא מבנים מסוכנים.	עיריית באר שבע	
					עיריית בת ים	
					עיריית קריית ים	

פרק הביקורת	הגוף המבוקר	הליקוי בדוח הביקורת הקודם	מידת תיקון הליקוי כפי שעלה בביקורת המעקב			
			לא תוקן	תוקן מועטה	תוקן במידה רבה	תוקן באופן מלא
הכרזה על מבנה כמסוכן וטיפול בו	משרד הפנים ומשרד השיכון	משרד הפנים לא הנחה בשיתוף משרד השיכון את הרשויות המקומיות בנוגע להכרזה על מבנה כמסוכן, לטיפול בו ולהסרת ההכרזה.				
	עיריית באר שבע	עיריית באר שבע לא הכריזה על מבנים שנמצאו בהם ליקויים הנדסיים ושעלולים היו להיות מוכרזים כמבנים מסוכנים, והיא הוציאה צווי הריסה או צווי סגירה למבנים בלי שהם הוכרזו כמבנים מסוכנים.				
	עיריית בת ים	עיריית בת ים סיווגה את המבנים המסוכנים לפי ארבע דרגות וטיפול בהם באופן שונה מהכתוב בנחלה.				
	עיריית ים	עיריית קריית ים לא קבעה קריטריונים להכרזה על "מבנה מסוכן" בתחומה, לא היו ברשותה נתונים מרוכזים לגבי מכתבי ההתראה ששלחה על מסוכנות מבנים, והיא לא ניהלה מעקב אחר הטיפול במבנים אלה.				

מידת תיקון הליקוי כפי שעלה בביקורת המעקב				הליקוי בדוח הביקורת הקודם	הגוף המבוקר	פרק הביקורת
תוקן באופן מלא	תוקן במידה רבה	תוקן במידה מועטה	לא תוקן			
			←	משרד החינוך לא קבע חובה לבדוק את יציבותם של מבני החינוך.	משרד החינוך	
			←	משרד הפנים לא פרסם בשיתוף משרד השיכון הנחיות או נהלים לביצוע מבדקי בטיחות במבני ציבור.	משרד הפנים	
			←		משרד השיכון	
				עיריית באר שבע קבעה נוהל עבודה המסדיר את הליכי הטיפול במבני ציבור החשודים כמסוכנים.	עיריית באר שבע	
			←	עיריית בת ים וקריית ים לא קבעו נהל עבודה המסדיר את הליכי הטיפול במבני ציבור החשודים כמסוכנים.	עיריית בת ים	
			←		עיריית קריית ים	